

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΜΕΣΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΕΝΙΑΙΑ ΓΡΑΠΤΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ Β΄ ΤΕΤΡΑΜΗΝΟΥ 2021-22

Γ΄ ΤΑΞΗΣ ΛΥΚΕΙΟΥ

ΔΕΥΤΕΡΑ 23 ΜΑΪΟΥ 2022

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ: ΙΣΤΟΡΙΑ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ (Α΄ ΣΕΙΡΑ)

ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: Γ004

ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΓΡΑΠΤΗΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ: 90 λεπτά

Ο ΟΔΗΓΟΣ ΔΙΟΡΘΩΣΗΣ ΑΠΟΤΕΛΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΟΚΤΩ (8) ΣΕΛΙΔΕΣ

ΣΗΜΕΙΟ ΔΙΟΡΘΩΣΗΣ	ΕΡΩΤΗΣΗ	ΜΟΝΑΔΕΣ
1	A1 Σωστό-Λάθος	15
2	A2 Αντιστοίχιση	15
3	B1α Συνθήκη της Λωζάνης	7
4	B1β Συνέπειες του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου	8
5	B2 Δοκίμιο	20
6	Γα Αίτια και αφορμή των Οκτωβριανών	14
7	Γβ Ενέργειες των Κυπρίων για την Ένωση	8
8	Γγ Η επίσημη θέση του Βενιζέλου	6
9	Γδ Τα γεγονότα της περιόδου 1933-1939	7
	ΣΥΝΟΛΟ	100

ΟΔΗΓΙΕΣ ΠΡΟΣ ΔΙΟΡΘΩΤΕΣ/ΤΡΙΕΣ:

Όσα σημεία βρίσκονται σε ορθογώνιες αγκύλες, δηλ. [...], δεν είναι απαραίτητο να περιλαμβάνονται στις απαντήσεις.

Όσα σημεία διαχωρίζονται με κάθετο, δηλ. /, λειτουργούν ως εναλλακτικές απαντήσεις.

Γίνεται αποδεκτή οποιαδήποτε ιστορικά τεκμηριωμένη απάντηση.

A1. Να προσδιορίσετε αν το περιεχόμενο των ακόλουθων προτάσεων είναι σωστό ή λάθος, γράφοντας στο τετράδιο απαντήσεών σας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος», δίπλα στο γράμμα που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση.

- α. Οι Μπολσεβίκοι το 1917 απαιτούσαν τον τερματισμό της συμμετοχής της Ρωσίας στον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο.
- β. Στη Δίκη των Έξι κλήθηκαν να λογοδοτήσουν όσοι θεωρήθηκαν υπεύθυνοι για την ήττα της Ελλάδας στον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο.
- γ. Στο σύμφωνο Μολότοφ-Ρίμπεντροπ υπήρχε μυστική πρόνοια για ενδεχόμενο διαμελισμό της Αυστρίας.
- δ. Η Μάχη της Κρήτης καθυστέρησε την επίθεση των Γερμανών στη Σοβιετική Ένωση.
- ε. Το Σχέδιο Μάρσαλ προέβλεπε την οικονομική στήριξη της Σοβιετικής Ένωσης για τη συνέχιση του αγώνα ενάντια στη Γερμανία.

(5x3μ.=15 μονάδες)

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

- α. Σ
- β. Λ
- γ. Λ
- δ. Σ
- ε. Λ

ΔΕΙΚΤΕΣ

Κεφ. Γ΄6, Δ. 1.1 Αναλυτικό Πρόγραμμα Γ΄ Λυκείου Κατεύθυνσης, σ.36, 37, Βιβλίο, σσ. 94-95

Κεφ. Γ΄5, Δ. 2.2 Αναλυτικό Πρόγραμμα Γ΄ Λυκείου Κατεύθυνσης, σ.35, Βιβλίο, σ. 91

Κεφ. Ε΄1, Δ. 3.3, Αναλυτικό Πρόγραμμα Γ΄ Λυκείου Κατεύθυνσης, σ.45, Βιβλίο, σ. 113

Κεφ. Ε΄3, Δ. 3.3, Αναλυτικό Πρόγραμμα Γ΄ Λυκείου Κατεύθυνσης, σ.47, Βιβλίο, σ. 121

Κεφ. ΣΤ΄2, Δ. 2.2, Αναλυτικό Πρόγραμμα Γ΄ Λυκείου Κατεύθυνσης, σσ.52-53, Βιβλίο, σ. 144

A2. Κάθε μία από τις προσωπικότητες της Στήλης Α΄ αντιστοιχεί σε ένα ιστορικό γεγονός της Στήλης Β΄. Να γράψετε στο τετράδιο απαντήσεών σας τους αριθμούς της στήλης Α΄ και δίπλα από τον κάθε αριθμό να γράψετε το γράμμα του αντίστοιχου ιστορικού γεγονότος από τη στήλη Β΄.

Προσοχή: Στη στήλη Β΄ υπάρχουν δύο επιπλέον ιστορικά γεγονότα.

ΣΤΗΛΗ Α΄	ΣΤΗΛΗ Β΄
1. Ιωάννης Μεταξάς	α. Διάσκεψη της Γιάλτας
2. Χάρι Τρούμαν	β. Πολιτική του κατευνασμού
3. Ουίνστον Τσόρτσιλ	γ. Διάσκεψη του Πότσνταμ

4. Νέβιλ Τσάμπερλαιν	δ. Καθεστώς 4ης Αυγούστου 1936
5. Βλαντιμίρ Ίλιτς Ουλιάνοφ (Λένιν)	ε. Συνθηκολόγηση της Γερμανίας στ. Οκτωβριανή Επανάσταση ζ. Πολιτική του New Deal

(5x3μ.= 15 μονάδες)

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

1. δ
2. γ
3. α
4. β
5. στ

ΔΕΙΚΤΕΣ

Κεφ. Δ´4, Δ. 1.1, Αναλυτικό Πρόγραμμα Γ´ Λυκείου Κατεύθυνσης, σ.41, Βιβλίο σ. 106
Κεφ. Ε´6, Δ. 1.1, Αναλυτικό Πρόγραμμα Γ´ Λυκείου Κατεύθυνσης, σ.49, Βιβλίο σ. 134
Κεφ. Ε´6, Δ. 1.1, Αναλυτικό Πρόγραμμα Γ´ Λυκείου Κατεύθυνσης, σ.49, Βιβλίο σ. 134
Κεφ. Ε´1, Δ. 1.1, Αναλυτικό Πρόγραμμα Γ´ Λυκείου Κατεύθυνσης, σ.44, Βιβλίο σ.112
Κεφ. Γ´6, Δ. 2.2, Αναλυτικό Πρόγραμμα Γ´ Λυκείου Κατεύθυνσης, σ.37, Βιβλίο σ. 95

ΜΕΡΟΣ Β´

(Μονάδες 35)

B1. Να γράψετε σύντομα κατατοπιστικά σημειώματα για τα πιο κάτω, σύμφωνα με τα ζητούμενα των παρενθέσεων.

α. Συνθήκη της Λωζάνης

(χρονολογία υπογραφής, με ποιο ιστορικό γεγονός συνδέεται, **τρεις [3]** όροι)

(Μονάδες 7)

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

Υπογράφηκε το 1923 **(0,5μ.)**, μετά τον Μικρασιατικό Πόλεμο / τη Μικρασιατική Εκστρατεία / τη Μικρασιατική Καταστροφή **(0,5μ.)**.

Όροι:

- Ορίστηκε ως σύνορο Ελλάδας – Τουρκίας ο ποταμός Έβρος.
- Η Ίμβρος και η Τένεδος παραχωρήθηκαν στην Τουρκία.
- Αποφασίστηκε η ανταλλαγή πληθυσμών, με εξαίρεση τους Έλληνες της Κωνσταντινούπολης, της Ίμβρου και της Τενέδου και τους Μουσουλμάνους της Δυτικής Θράκης.
- Επιβεβαιώθηκε η παραμονή του Οικουμενικού Πατριαρχείου στην Κωνσταντινούπολη.
- Ήταν η οριστική συνθήκη ειρήνης μεταξύ της Τουρκίας και των συμμάχων της Αντάντ.
- Η Τουρκία ανέκτησε την Ανατολική Θράκη και την περιοχή της Σμύρνης.
- Αναγνωρίστηκε η κυριαρχία της Ιταλίας στα Δωδεκάνησα.

(3 σημεία x 2μ. = 6μ.)

Δείκτης: Κεφ. Γ´5, Δ. 3.3, σ.36, Βιβλίο, σ. 93

β. Συνέπειες του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου

(τέσσερις [4] συνέπειες)

(Μονάδες 8)

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

- Τεράστιες ανθρώπινες και υλικές απώλειες παγκοσμίως
- 36 εκατομμύρια νεκροί στην Ευρώπη (πολλοί από τους οποίους άμαχοι)
- Υλικές καταστροφές σε πόλεις, οικισμούς, λιμάνια, επικοινωνιακούς κόμβους, πλουτοπαραγωγικές πηγές (=πάσης φύσεως υποδομές)
- Η πρωτοφανής εκδήλωση του ανθρώπινου μίσους (Ολοκαύτωμα)
- Μεταβολή της διεθνούς οικονομικής ισορροπίας προς όφελος όσων βρίσκονταν μακριά από τα πεδία των επιχειρήσεων (δηλ. ΗΠΑ).
- Η ρίψη των δύο ατομικών βομβών / Η χρήση της ατομικής ενέργειας και η εισαγωγή των όπλων μαζικής καταστροφής: Στην Άπω Ανατολή υπήρξαν εκατομμύρια νεκροί Ιάπωνες και Κινέζοι, ιδιαίτερα συνεπεία της ρίψης των δύο ατομικών βομβών στη Χιροσίμα και το Ναγκασάκι.

(4 σημεία x 2μ. = 8μ.)

Δείκτης: Κεφ. Ε΄5, Δ.3.3 σ.49, Βιβλίο σσ.132

B2. Σε κείμενο 200-250 λέξεων, να παρουσιάσετε τις συνθήκες που οδήγησαν στην οικονομική κρίση στην Αμερική το 1929, όπως και την κυριότερη αιτία της. Στη συνέχεια να αξιολογήσετε **δύο (2)** οικονομικές και **δύο (2)** πολιτικές συνέπειες της οικονομικής κρίσης σε παγκόσμια κλίμακα, διασυνδέοντας τις συνέπειες αυτές με την κατάρρευση της Κοινωνίας των Εθνών. Στο κείμενό σας να εντάσσονται λειτουργικά οι πιο κάτω όροι/έννοιες:

Κραχ χρηματιστηρίου στη Νέα Υόρκη,

οικονομικές και πολιτικές συνέπειες, κοινοβουλευτική δημοκρατία, φασισμός

(Μονάδες 20)

Πρόλογος

- Δύο χρόνια μετά τον Α΄Π.Π. παρατηρείται ανάκαμψη στις οικονομίες των χωρών.
- Στροφή στη μαζική παραγωγή.
- Προσπάθεια του κόσμου να γευτεί τα αγαθά της ειρήνης.
- Η ευφορία των χωρών κράτησε μέχρι το 1929 / Εκδήλωση της οικονομικής κρίσης στην Αμερική.
- Ή άλλος συναφής πρόλογος

(1,5μ.)

Κύριο Θέμα:

Συνθήκες που οδήγησαν στην οικονομική κρίση του 1929

- Οι πιέσεις για αποπληρωμή πολεμικών χρεών και πολεμικών αποζημιώσεων από τους ηττημένους του Α΄ Παγκόσμιου Πολέμου

- Η έντονη βιομηχανική ανάπτυξη
- Η δυσχέρεια στην εξεύρεση αγορών
- Η δυσπραγία του αγροτικού κόσμου / Πολυάριθμοι αγρότες πωλούν φθηνά τα προϊόντα τους / δεν διαθέτουν χρήματα.
- Προσωρινή οικονομική ανάκαμψη
- Νομισματική ρευστότητα στην Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη, η οποία επηρεάζει τις ΗΠΑ.

Γίνονται δεκτά και τα πιο κάτω σημεία:

- Σημαντικά κέρδη των επιχειρηματιών, ιδιαίτερα στις ΗΠΑ
 - Παραχώρηση δανείων από τις ΗΠΑ προς τις Ευρωπαϊκές χώρες (Αγγλία, Γερμανία)
 - Ασταθής ευημερία
 - Αδυναμία εξεύρεσης πελατών για τα βιομηχανικά προϊόντα
 - Συνεχής αύξηση των τιμών των προϊόντων
 - Τραπεζικές πιστώσεις
 - Επέκταση δραστηριοτήτων των επιχειρήσεων
 - Άνοδος των μετοχών/φόβος για ξαφνική πτώση των τιμών των μετοχών/ρευστοποιήσεις/κατακόρυφη πτώση των τιμών/πραγματικός πανικός.
- (2 σημεία x 2μ. = 4μ.)**

Κυριότερη αιτία που προκάλεσε την οικονομική κρίση: Η αιφνίδια πτώση των τιμών των μετοχών στο χρηματιστήριο της Ν.Υόρκης το 1929. **(2μ.)**

Συνέπειες της οικονομικής κρίσης του 1929 σε παγκόσμια κλίμακα:

Οικονομικές συνέπειες:

- Διαδοχικές τραπεζικές πτωχεύσεις αρχικά στις ΗΠΑ
 - Απόσυρση αμερικανικών κεφαλαίων από την Ευρώπη
 - Μείωση βιομηχανικής παραγωγής
 - Μείωση εμπορικών συναλλαγών σε παγκόσμια κλίμακα
 - Αποδιοργάνωση του Διεθνούς Οικονομικού Συστήματος με την υποτίμηση και της αγγλικής λίρας.
 - Δραματική αύξηση της ανεργίας
- (2 σημεία x 2μ. = 4μ.)**

Πολιτικές συνέπειες:

- Κίνδυνοι για την αστική κοινοβουλευτική δημοκρατία
- Φασιστική Ιταλία
- Εθνικοσοσιαλιστικό κόμμα στη Γερμανία
- Οπαδοί φασισμού σε δημοκρατικές χώρες

(2 σημεία x 2μ. = 4μ.)

Διασύνδεση των συνεπειών της οικονομικής κρίσης με την κατάρρευση της ΚΤΕ

Δυστυχώς, η οικονομική κρίση συνδέθηκε με την κοινοβουλευτική δημοκρατία δίνοντας το δικαίωμα να εδραιωθούν αντίπαλες ιδεολογίες οι οποίες αποδυνάμωσαν και το ρόλο της ΚΤΕ, η οποία δεν μπόρεσε να διατηρήσει την ειρήνη.

- Το σύστημα συλλογικής ασφάλειας αποδείχθηκε ανίσχυρο.
- Το 1931 η Ιαπωνία κατέλαβε τη Μαντζουρία χωρίς να μπορεί να επέμβει η ΚΤΕ.
- Τα σχέδια της ΚΤΕ για γενικό αφοπλισμό ματαιώθηκαν.
- Η φασιστική Ιταλία εισέβαλε στην Αιθιοπία χωρίς κυρώσεις από την ΚΤΕ.
- Η Ιαπωνία το 1933 και η ναζιστική Γερμανία το 1934 αποχώρησαν από την ΚΤΕ.

(2 σημεία x 1,5μ. = 3μ.)

Επίλογος:

- Η οικονομική κρίση στις ΗΠΑ επηρέασε όλο τον κόσμο/προκάλεσε σοβαρές οικονομικές και πολιτικές συνέπειες με αποκορύφωμα την εμφάνιση ακραίων εθνικιστικών κινήματων / ολοκληρωτικών καθεστώτων.
- Η ΚΤΕ μέσα σ' αυτές τις καταστάσεις εξασθένησε και κατάρρευσε.
- Ή άλλος συναφής επίλογος

(1,5μ.)

Δείκτες: Κεφ.Δ'1, Δ. 2.2, σ. 38 / Κεφ. Δ'3, Δ.1.1, 2.2, σ.40

Βιβλίο: σσ.98-99, 104-105

ΜΕΡΟΣ Γ'

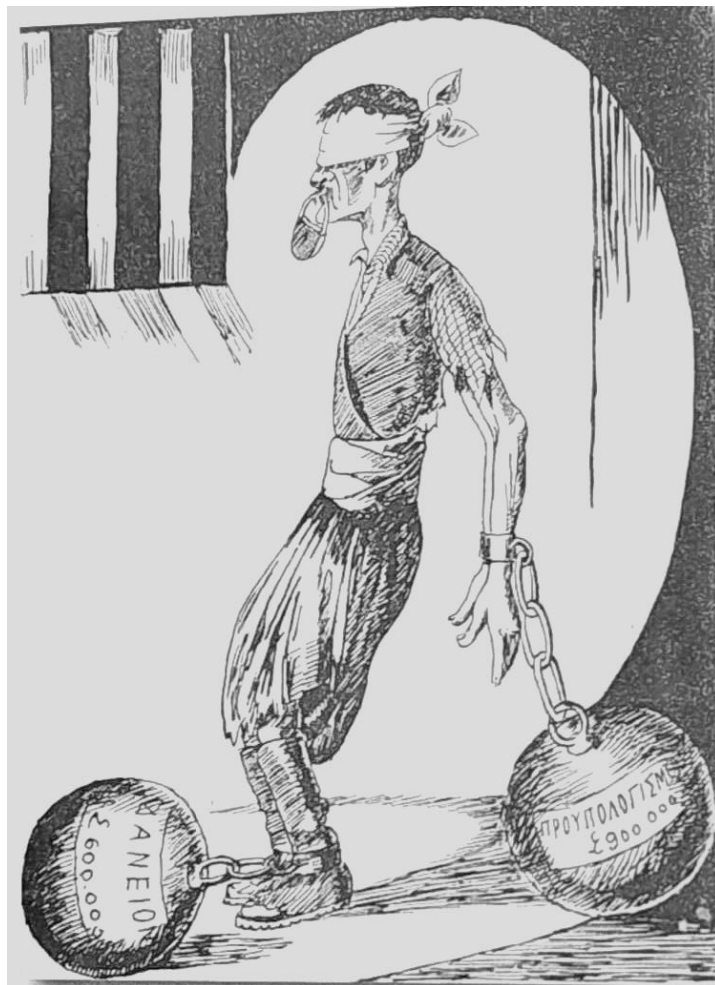
(Μονάδες 35)

ΠΡΟΣΟΧΗ:

Ορθή είναι η απάντηση που τεκμηριώνεται επαρκώς, με βάση στοιχεία από τις πηγές που παρατίθενται, καθώς και άλλα ιστορικά γεγονότα.

Η αντιγραφή αυτούσιων χωρίων από τις πηγές, χωρίς περαιτέρω επεξεργασία τους, αξιολογείται με μηδέν μονάδες.

I.

Εφημερίδα «Το Γέλιο», 15.1.1931

X. Χρυσάνθου, *Γελοιο-γραφώντας την Ιστορία του Κυπριακού*, Λευκωσία 2009, σ.44

II.

Έλληνες Αδελφοί,

Πενήντα και τρία χρόνια Αγγλικής κατοχής έπεισαν όλους και διεπίστωσαν περιτράνωσ:

α. Ότι δούλοι λαοί δεν ελευθερούνται με τας ικεσίας και παρακλήσεις και τας εκκλήσεις προς τα αισθήματα των τυράννων.

β. Ότι η απάντησις των τελευταίων είναι η περιφρόνησις προς τους ικετεύοντας ευτελείς δούλους και η αποθράσυνσίς των.

γ. Ότι η μόνη σωτηρία μας από πάσης απόψεως είναι η εθνική απολύτρωσις και ότι οι ξένοι είναι εδώ διά να θεραπεύσουν τα γενικά και ειδικά συμφέροντά των με κατόνημα βέβαιον την ηθικήν και υλικήν μας εξαθλίωσιν.

Διά ταύτα με το βλέμμα υψωμένον σταθερώσ προς τον φωτεινόν αστέρα Νέας Βηθλεέμ του Εθνικού Σωτηρίου, ένα δρόμον έχομεν και μόνον να βαδίσωμεν, τον δρόμον που είναι στενός και τεθλιμμένος μεν, αλλ' οδηγεί προς την Σωτηρίαν.

Απόσπασμα από το διάγγελμα του Νικόδημου Μυλωνά, 17 Οκτωβρίου 1931

Εφημ. Αλήθεια, 23/10/1931

<https://www.pressarchive.cy/s/EL/item/553426?q=#?c=&m=&s=&cv=&xywh=83%2C3182%2C4799%2C2407>

III.

Η είδηση της εξέγερσης των Κυπρίων έσκασε σαν βόμβα στην Αθήνα. Ο Βενιζέλος την πληροφορήθηκε τηλεφωνικά, αργά το βράδυ της ίδιας μέρας, από τον γενικό γραμματέα του υπουργείου Εξωτερικών, Κωνσταντίνο Μαυρουδή, ο οποίος περιγράφει στα απομνημονεύματά του τον διάλογο που είχε με τον πρωθυπουργό:

«– Καίγεται η Κύπρος πέρα ώσ πέρα, κύριε Πρόεδρε.

– Γιατί, τι συμβαίνει;

– Επανάστασις, όπως φαίνεται. Επανάστασις σε όλο το νησί. [...]

– Τώρα πρέπει να ίδωμεν πώς δεν θα εμπλακώμεν. Αλλά τι αφέλεια! Να νομίζουν ότι θα εξαναγκάσουν τον βρετανικό λέοντα να αφήση την λεία του. Το μόνον το οποίον θα επιτύχουν είναι να τους δαγκώσει αγρίως. Δυστυχώς, μαύραι ημέραι αναμένουν τους Κυπρίους».

Ν. Εμμ. Παπαδάκης (Παπαδήσ), *Ελευθέριος Βενιζέλος. Ο Άνθρωπος, ο Ηγέτης*, Αθήνα 2017, τ. Β', σ.1013.

Αφού μελετήσετε τα πιο πάνω παραθέματα και με βάση τις ιστορικές σας γνώσεις:

α. i. Να περιγράψετε την εικόνα I (πρόσωπα, αντικείμενα, σύμβολα).

ii. Να εξηγήσετε πώς η εικόνα συνδέεται με **δύο (2)** αίτια και την αφορμή της εξέγερσης των Οκτωβριανών του 1931 στην Κύπρο, αξιοποιώντας και τις ιστορικές σας γνώσεις.

(Μονάδες 14)

i. Περιγραφή της εικόνας

Απεικονίζεται σιδηροδέσμιος (φυλακισμένος) ένας βρακοφόρος (προφανώς Κύπριος) **(1μ.)** με δεμένα τα μάτια και το στόμα κλειδωμένο με λουκέτο (δεν έχει δικαίωμα λόγου) / Παρουσιάζεται σαν δούλος. **(1μ.)** Οι χειροπέδες είναι συνδεδεμένες με μία τεράστια μπάλα στην οποία αναγράφεται η λέξη «Προϋπολογισμός», **(1μ.)** ενώ οι αλυσίδες στα πόδια είναι δεμένες με μια μπάλα στην οποία αναγράφεται η λέξη «Δάνειο». **(1μ.)** Στο πάνω μέρος της εικόνας εμφανίζεται μέρος μίας σημαίας **(1μ.)**, προφανώς της ελληνικής.

ii. Αίτια:

- Η άρνηση της Βρετανίας για παραχώρηση της Κύπρου στην Ελλάδα: Η [ελληνική] σημαία εμφανίζεται στην άκρη της εικόνας και ο φυλακισμένος δεν μπορεί ούτε να τη δει, ούτε να την πλησιάσει.
- Η άρνηση του αιτήματος της κυπριακής πρεσβείας στο Λονδίνο (1929) για Ένωση με την Ελλάδα: Ο φυλακισμένος / σιδηροδέσμιος δεν μπορεί να αποκτήσει αυτό που επιθυμεί, δηλ. την Ένωση.
- Οι επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης του 1929 / Η δεινή οικονομική κατάσταση των Κυπρίων λόγω και της βαριάς φορολογίας που επέβαλλαν οι Βρετανοί, προκειμένου να ανταποκριθούν στις οικονομικές τους υποχρεώσεις.

(2 σημεία x 3μ. = 6μ.)

Αφορμή:

Ο παραγκωνισμός των αποφάσεων του Νομοθετικού Συμβουλίου και η δικτατορική επιβολή τελωνειακών δασμών: Στην εικόνα παρουσιάζονται τα δυσβάσταχτα οικονομικά βάρη / οι βαριές φορολογίες των Κυπρίων. **(3μ.)**

- β.** Στο Παράθεμα II, γίνεται αναφορά στις ενέργειες των Κυπρίων για Ένωση της Κύπρου με την Ελλάδα πριν την εξέγερση των Οκτωβριανών του 1931. Να παρουσιάσετε **δύο (2)** από αυτές τις ενέργειες, αξιοποιώντας τις ιστορικές σας γνώσεις και το Παράθεμα II. Να τεκμηριώσετε την απάντησή σας με συγκεκριμένα ιστορικά παραδείγματα.

(Μονάδες 8)

Ενέργειες των Κυπρίων για Ένωση της Κύπρου με την Ελλάδα:

- Τα συνεχή υπομνήματα και ψηφίσματα, προς τη Βρετανία, σε διπλωματικό επίπεδο: Αναφέρονται στο παράθεμα II (σημείο α).
- Η συμμετοχή των Κυπρίων εθελοντών στους αγώνες των Ελλήνων για απελευθέρωση αλύτρωτων εδαφών, π.χ. Βαλκανικοί Πόλεμοι, Μικρασιατική Εκστρατεία.
- Η συμμετοχή των Κυπρίων εθελοντών στο πλευρό της Αντάντ στον Α΄ Παγκόσμιο Πόλεμο

(2 σημεία x 4μ. = 8μ.)

(2μ. απλή αναφορά + 2μ. τεκμηρίωση= 4μ. για κάθε σημείο)

- γ.** Να παρουσιάσετε και να ερμηνεύσετε την επίσημη θέση της κυβέρνησης του Ελ. Βενιζέλου απέναντι στα Οκτωβριανά του 1931, αξιοποιώντας τις ιστορικές σας γνώσεις και το Παράθεμα III.

(Μονάδες 6)

Η επίσημη θέση της ελληνικής κυβέρνησης απέναντι στα γεγονότα των Οκτωβριανών του 1931

- Η ελληνική κυβέρνηση επέμενε στην ανάγκη να γίνει προσπάθεια για ομαλοποίηση της κατάστασης.
- Η ελληνική κυβέρνηση αποδοκίμασε τα γεγονότα, αλλά κατανοούσε τον εθνικό πόθο των Ελλήνων της Κύπρου.
- Η ελληνική κυβέρνηση δεν έκανε ουσιαστική αναφορά στο αίτημα των Κυπρίων για Ένωση.

(2 σημεία x 2μ. = 4μ.)

Ερμηνεία: Ο Βενιζέλος δεν ήταν διατεθειμένος να θέσει σε κίνδυνο τη σχέση της Ελλάδας με τη Βρετανία, της οποίας ήταν σύμμαχος, και θεωρούσε βεβιασμένες τις ενέργειες των Κυπρίων. **(2μ.)**

δ. «Αλλά τι αφέλεια! Να νομίζουν ότι θα εξαναγκάσουν τον βρετανικό λέοντα να αφήσει την λεία του. Το μόνον το οποίο θα επιτύχουν είναι να τους δαγκώσει αγρίως. Δυστυχώς, μαύραι ημέραι αναμένουν τους Κυπρίους.» (Παράθεμα ΙΙΙ)

Να εξηγήσετε πώς τα πιο πάνω λόγια του Ελ. Βενιζέλου επαληθεύτηκαν κατά την περίοδο 1933-1939, κάνοντας αναφορά στη βρετανική πολιτική στην Κύπρο κατά την ίδια περίοδο.

(Μονάδες 7)

Η άποψη του Βενιζέλου επαληθεύτηκε με την επιβολή της Παλμεροκρατίας (1933-1939) (1μ.).

Στοιχεία της Παλμεροκρατίας είναι τα ακόλουθα:

- Οι Βρετανοί εφάρμοσαν μία ανελεύθερη πολιτική [κυρίως, με τον εκπαιδευτικό νόμο του 1935] που στόχευε στην υποταγή τόσο της στοιχειώδους όσο και της Μέσης Εκπαίδευσης, προκειμένου να αποδυναμωθεί το ενωτικό κίνημα.
- Κατά την περίοδο αυτή οι Βρετανοί επέβαλαν στυγνή δικτατορία.
- Προσπάθησαν να αφεληνίσουν τους Ελληνοκυπρίους.
- Απαγόρευσαν την ανάκρουση του Εθνικού Ύμνου, την έπαρση της ελληνικής σημαίας και την ανάρτηση εικόνων των αγωνιστών του 1821.
- Κατάργησαν το Νομοθετικό Συμβούλιο.
- Επέβαλαν λογοκρισία στον τύπο.
- Απαγορεύτηκαν συγκεντρώσεις πέραν των πέντε ατόμων.
- Απαγορεύτηκαν τα συνδικάτα.
- 28 συνδικαλιστικοί ηγέτες καταδικάστηκαν σε φυλάκιση μέχρι τέσσερα χρόνια με την κατηγορία της ανατρεπτικής συνωμοσίας.

(3 σημεία x 2μ. = 6μ.)

Δείκτες: Η Κύπρος κατά τη διάρκεια του Μεσοπολέμου, Δ.1.1, 2.2, σσ.43-44

Βιβλίο: Ιστορία της Κύπρου (Μεσαιωνική και Νεότερη) σσ.222-227